

Tjänsteutlåtande

Kommunstyrelsens förvaltning

Till Kommunstyrelsen

Datum 2019-10-07
Dnr KS 2019/0211

Svar på medborgarförslag nr 24/2019 - Angående kommunalråd i opposition

Sammanfattning

I ett medborgarförslag inkommet till Österåkers kommun 2019-08-27 föreslås att funktionen med ett kommunalt oppositionsråd i Österåker, ska utredas.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. Anse medborgarförslag nr 24/2019 besvarat med hänvisning till att det inte finns formella regler för hur antalet kommunalråd under en mandatperiod ska beslutas, varför det ankommer på den samlade oppositionen att inkomma med eventuella förslag om nominering av kommunalråd i opposition inför beslut i Kommunfullmäktige.
2. Uppdra till Kommunstyrelsen att genom Arvodesberedningen se över villkor och förutsättningar för kommunalråd i opposition i samband med Arvodesberedningens arbete med att utarbeta förslag till ”Bestämmelser avseende arvoden och ersättningar till Österåkers kommuns förtroendevalda samt stöd till politiska partier representerade i fullmäktige”, för mandatperioden 2023-2026.

Bakgrund

Förslagsställaren av medborgarförslag nr 24/2019 menar att det i Österåkers kommun föreligger en ordning som innebär att de två största partierna i kommunen erhåller varsin kommunalrådspost. Förslagsställaren vill att posten kommunalråd i opposition ska avskaffas och anför ett antal argument för varför han anser detta. Förslagsställaren föreslår att Kommunfullmäktige skyndsamt utreder frågan – funktionen med ett kommunalt oppositionsråd – så att medborgarna i Österåker och alla partier, innan kommande val vet vad som ska gälla för nästkommande mandatperiod.

Förvaltningens slutsatser

Förvaltningen konstaterar att det enligt Kommunallagens (KL) 5 kap 29 § ej föreligger beredningstvång gällande valärenden samt att det därtill ej föreligger formella regler för hur antalet kommunalråd i en mandatperiod ska beslutas, annat än att de personer som väljs måste vara valbara enligt KL 4 kap 3 §. Kommunallagen anger därtill att ”Den som inom kommunen eller landstinget fullgör ett förtroendeuppdrag på heltid eller betydande del av heltid ska ha benämningen kommunalråd, borgarråd, landstingsråd, oppositionsråd eller en annan benämning som fullmäktige bestämmer. En sådan förtroendevald får tidigast väljas av fullmäktige vid första sammanträdet efter det att val av fullmäktige har hållits i hela landet” (KL 4 kap 2 §). Förvaltningen konstaterar därmed att beslutet om vem eller vilka som ska väljas till kommunalråd (eller annan lydelse) samt därtill vilket antal kommunalråd som ska väljas, ska beslutas av Kommunfullmäktige i enlighet med Kommunallagens bestämmelser och att valet kan, men inte behöver, beredas av en valberedning. Det ankommer därmed på den samlade oppositionen att inkomma med förslag om nominering av

Tjänsteutlåtande

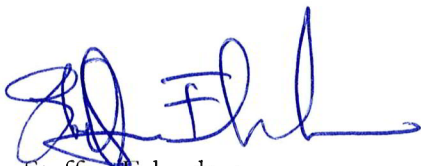
kommunalsråd i opposition, i förekommande fall vid valberedningens hantering eller senast vid Kommunfullmäktiges sammanträde då kommunalsråd väljs för nästkommande mandatperiod.

Kommunstyrelsen gav, på sammanträde 2016-02-01, i KS § 2:4, den dåvarande arvodesberedningen i uppdrag att göra en översyn av arvoden, ersättningar samt partistöd för mandatperioden 2018-2022.

Kommunstyrelsen inrättade en arvodesberedning för mandatperioden 2019-2022, på sammanträde 2019-01-07, i KS § 1:31 med syfte att genomföra motsvarande översyn av arvoden, ersättningar samt partistöd för mandatperioden 2023-2026.

Bilaga

1. KF 2018-12-10 KF § 9:29 - Val av kommunalsråd för Alliansen i Österåker och oppositionen för mandatperioden 2019-01-01 – 2022-12-31.
2. KS 2019-01-07 KS § 1:31 – Inrättande av arvodesberedning

Staffan Erlandsson
Kommundirektör

Peter Freme
Kanslichef

Expedieras

- Kommunkansliet
- Kommunstyrelsen

KF § 9:29

Dnr. KS 2018/0283 (44)

Val av Kommunalråd för Alliansen i Österåker och oppositionen för mandatperioden 2019-01-01 – 2022-12-31

Kommunfullmäktiges beslut

1. **Michaela Fletcher (M)** väljs till Kommunalråd för Alliansen i Österåker för mandatperioden 2019-01-01 – 2022-12-31.
2. **Mathias Lindow (L)** väljs till Kommunalråd för Alliansen i Österåker för mandatperioden 2019-01-01 – 2022-12-31.
3. **Ann-Christine Furustrand (S)** väljs till Kommunalråd i opposition för mandatperioden 2019-01-01 – 2022-12-31.

Sammanfattning

Val av Kommunalråd för perioden 2019-01-01 – 2022-12-31.

Förslag till beslut

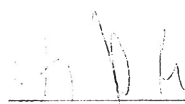
Valberedningens ordförande Anneli Hogreve (M) redogör för Valberedningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden frågar fullmäktige om fullmäktige kan besluta i enlighet med valberedningens förslag och finner frågan med ja besvarad.

Expedieras

– Kommunkansliet, Personalenheten

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

KS § 1:31

Dnr. KS 2018/0375

Inrättande samt val av ledamöter till arvodesberedning i Österåkers kommun för mandatperioden 2019-2022

Kommunstyrelsens beslut

1. Inrätta en arvodesberedning för mandatperioden 2019-2022 som ska bestå av 10 ledamöter.
2. Till ledamöter i arvodesberedningen utse följande personer:

Michaela Fletcher (M), ordförande.

Johan Boström (M).

Arne Ekstrand (KD).

Björn Pålhammar (C).

Mats Larsson (S).

Hans Hellberg (RP).

(L) – bordläggs.

(V) – bordläggs.

(MP) – bordläggs.

(SD) – bordläggs.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen ska besluta om att inrätta en arvodesberedning samt utse ledamöter.

Beslutsunderlag

-

Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar på att inrätta en arvodesberedning för mandatperioden 2019-2022 som ska bestå av 10 ledamöter.

Michaela Fletcher (M) redogör för förslag till ledamöter i arvodesberedningen.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande och redogörelse och finner att så är fallet.

Expedieras

- Kommunkansliet

nr 24/2019

Skickas till:
Kommunfullmäktige i Österåkers kommun
Kommunkansliet
184 86 Åkersberga

ÖSTERÅKERS KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN

2019 -08- 27

D.nr:

KS 2019/0211-100 (1)

Medborgarförslag**Förslag (endast ett ämne)***

Se bilaga 1 25/8 - 19 Kommunalråd i opp.

Beskrivning*

Se bilaga 1 25/8 - 19 kommunalråd i opp

Namn *Peter Lander
Se bilaga 1, 25/8-19 Kommunalråd i opposi

Jag samtycker till publicering av mitt namn tillsammans med mitt medborgarförslag på kommunens webbplats. Om jag inte samtycker publiceras endast medborgarförslaget.

Nedanstående kontaktuppgifter kommer inte att publiceras på kommunens webbplats.

Bilaga 1.

Medborgarförslag

Österåker kommun tillämpar som många andra kommuner en ordning med kommunalråd i opposition. Tillämpningen synes vara traditionsbunden och syftar till att oppositionen ska ha goda arbetsvillkor. I huvudsak torde denna ordning innebära att antingen en socialdemokrat eller moderat i opposition på heltid kan följa/kontrollera majoritetens arbete.

Alla partier i Österåker synes förorda denna lösning, trots detta ställer jag frågan nedan. Om det enkla svaret är att demokrati måste kosta så kom med en utveckling genom att besvara/kommentera nedan.

Det bör noteras att invånarna förutom de politiska kostnaderna i kommunen betalar politiska kostnader för landsting och riksdagen, så demokratin torde inte hotas av att vi i Österåker förvaltar skatteintäkter optimalt. Trots allt i kommunen handlar det främst om skola samt omsorg. Inga demokratiska kioskvältafrågor som inte hanteras på högre nivå, dvs riksdagen.

Enligt min mening borde funktionen med ett kommunalt oppositionsråd i Österåker utredas då det inte är självklart att dagens ordning med i princip självklara kommunalrådsposter för de två största partierna i kommunen innebär;

1, ökad insyn för den samlade oppositionen

2, är effektiv vid eventuellt maktskifte

3, är en rimlig kommunal kostnad

4, är förenlig med principen att behandla alla medborgare lika

5, att systemet på något positivt sätt medfört något bra för kommuninvånarna i Österåker förutom de berörda partier

6, att principen med det största partiet som inte deltar i kommunledningen får en heltidsanställd opponent på kommunens bekostnad diskriminera resten av oppositionen, är detta i överensstämmelse med kommunallagen.

Det kan tilläggas att utöver kommunalrådsposten, kommunalråd i opposition utgår politiska bidrag från kommunen till alla partier så de har resurser att bedriva politisk verksamhet. Varför ett enskilt parti ska ha bättre förutsättningar proportionellt sätt utöver valresultatet att opponera än andra partier i opposition är för mig oklart. Även denna fråga bör klargöras.

Sätt över en mandatperiod blir kostnaden för kommunalrådsposten, kommunalråd i opposition, tidpunkt till cirka 8000 timmars arvode för fritidspolitiker eller om vi ser till produktionen två extra lärare per år. Är detta rimligt användande av skattemedel?

Enligt min mening synes det vara bättre för Österåkers kommun, ha ett kommunalråd som fokuserar på skolan. Denna post borde kunna destineras till nuvarande kommunalråd i opposition Ann-Christine Furustrand, för resterande period till nästa val. Rimligt med en övergångsperiod. Mao avskaffa kommunalrådsposten, kommunalråd i opposition genast. Känn på namnet. kommunalråd i opposition, betalt av skattemedel, känns det inte fel. Tänk, minister i opposition.

Anhålllet om att kommunalfullmäktige skyndsamt utreder frågan så medborgarna i Österåker och alla partier, innan kommande val vet vad som ska gälla för nästkommande mandatperiod.

Österåker den 25 augusti 2019

Peter Lander